

1 - 9 - 3 - 1

E-T-G
1-9-0-6
1-9-3-1

K-A-R-V

O-H-A-K-A-S

KARUOHAKAS

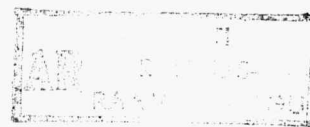
EESTI NOORESÕO KASVATUSE SELTSI TÛTAR-
LASTE GÛMNAASIUMI ÕPILASKONNA AJAKIRI

Nr. 5

1931

205

Nii see kevad'lugu on :

Laupäev asus ukse ees,
Pühapäev seis' väravas —
Laupäev laulis, pühap' mängis,
Teised päevad tõtsid takti —
Laupäev laulis, pühap' mängis
Linnudki ju võtsid noote:

„Tulge, lapsed, kuulge, lapsed,
Kuulge, kullad külalapsed,
Alevi- ning linnalapsed:
Kevade on õues,
Päiksepaiste põues,
Koplis puud ju kõnelevad;
Külm ja soe sõnelevad;
Tuultel suured tiivad! —“

Laupäev laulis, pühap' mängis,
Teised päevad tõtsid takti —
Lapsed vadisid kõik kaasa —
Ikka kevadele vastu!

»Karuhakale« läkitanud **Anna Haava.**

JOONI E. N. K. S. T. G. ÕPILASKONNA SENISEST ISETEGEVUSEST

Me kooli 25-aasta juubeli puhul, mida pühitseme käesoleval kuul, poleks vahest liigne pisut tagasi vaadata ka kooli õpilaskonna seniseile isetegevusavaldusile, seda enam, et ju needki omalt poolt teat määral värvi lisavad õppeasutise üldisele tegevuspildile.

Kindlailmelisema õpilaste isetegevuse algusaastaks E. T. G-s tuleks meil kasutada

loeme ringi asutamiskoosoleku protokollist. Juba samal õppeaastal on kavatsusi Ringi juure luua spordisektsioon, anda välja oma ajakirja jne., tegelikult ei jõuta aga kaugeemale reast referaadi- ja vaidluskoosolekuist, põhikirja väljatöötamisest ning üldisest kohviõhtust. Ring on maksuline ja ta liikmete arv sel aastal umbes 80.

Õpilasingi juhatus 1930.-31. õppeaastal.

Istuvad pahemalt paremale: pr. Karro — õpetajasliige, L. Treiman — juhataja, S. Adamson
Seisavad: H. Koppel, A. Pärilin. M. Öunap, J. Steinberg, M. Sarv.

olnud andmete põhjal lugeda 1919., millal kutsuti (15.IX) ellu nn. „VII ja VIII klasside Vaheline Ring.“

„Oldi sarnase ringi poolt, mis õpetajatega seltsis töötamisel võimaldaks lähema vahekorra loomise õpetajate ja õpilaste vahel ning annaks õpilastele võimaluse omandada vilumust üldises seltsi töös. Ringi kuuluksid viimaste klasside õpilased ja kõik koolis töötavad õpetajad, viimased hääleõiguseta“,

1920./21. õppeaasta alul avaldub Ringi tegevuses kenakesti hoogsust, mis aga kevadesemestril loidusele kipub aset andma. Pääle referaadikoosolekute ja teeõhtu korraldamise antakse nüüd välja ka number käsikirjalist ajakirja ja asutatakse spordisektsioon. Viimasesse võib kuuluda juba üle 14 aasta vanu õpilasi ka väljaspoolt nimetat kaht klassi ja ta liikmete arv tõuseb umbes kolmekümneni.

Eesti Koolinoorsoo Liiduga ollakse üldi-

selt opositsioonis, „kuna selle tegevust ainult sõnade tegemises arvatakse seisvat,“ küll aga kuulub õpilasi kohalikku Koolinoorsoo Liitu, samuti „Uudismaa“ toimetusse, millise ajakirja levik me koolis on võrdlemisi suur.

Selsamal aastal ilmub esmaskordse ja vist ka ainulaadse nähuna me kooli ajaloo kolme kuuenda klassi iseseisval väljaandel kolm

raldamist, ühtlasi leiame nüüd referentide reas pääle õpilaste esmaskordselt ka õpetajaid, Samal ajal võib aga spordisektsiooni tegevuses märgata tunduvald edusamme: liikmete arv kerkib juba 62-ni, soetub mitmesuguseid spordiabinõusid, moodustatakse 4 võrkpalli-gruppi ja korraldatakse klassidevahelised võrkpalli-võistlused.

Kõnesolevasse aastasse langeb ka Kars-

Õpilasühingu juhatus 1931.-32. õppeaastal.

Istuvad pahemalt paremale: A. Hermann — sekretär, V. Margus — juhataja abi, M. Sarv — juhataja, pr. M. Karro — õpetajasliige. Seisavad: H. Laurson — sekretäri abi, H. Käärrik — laekuri abi, N. Kokla — laekur, E. Pau — vabaliige.

numbrit mimografeerit ajakirja „Eo“, mille tiraaž tõuseb umbes 150 eksemplarini ja mil on levikut ka teisis klasses, koguni teisis kooles.

Järgneval 1921./22. õppeaastal kipub Ring peaaegu hinge heitma, vastukaaluks sellele näib huvi enam koonduvat T. Koolinoorsoo Liitu, kuhu näiteks VII-date klasside õpilasist kuulub umbes 50%.

Õpetajate õhutusel alatakse kevadesemestril siiski uuesti referaadikoosolekute kor-

kusring „Aita“ asutamine, mille õige arvukasse liikmeteperre koonduvad päämiselt nooremate klasside õpilased. Muide, kuna nimetat ring juba tost ajast alates kuni viimaste aastateni on püsinud teat omaette seisukohal võrrelduna me teiste õpilasringega, samuti viimaseid haaravaist tõusu- ja mõõnaperioodest on jäänud peaaegu täiesti puutumata, oleks vahest otstarbekohasem teda käesolevas ülevaateski neist eraldi käsitleda. Et päälegi »Aita« tegevus ja ilme kogu aja kuni siiani

on püsinud enam-vähem ühtlasina, siis luba-
tagu neid siinsamas paari sõnaga iseloomus-
tada. Oma juhtmõtet, kasvatada ja süvendada
karskusmeelsust õpilasis, on ring püüdnud
täita võrdlemisi mitmekesiseil kaudseil ja otse-
seil teil: on mõnda aega töötet lootusringi
kaudu me algkoolis, on korraldet referaate,
karskuseksameid, huvi- ja maleõhtuid. On
harrastet koostööd samasihiliste ringega teisis

tähendet, et praegusel silmapilgul on „Aita“
liikmete arvult me õpilasingest suurim ning
ainuke, kel on oma raamatukogu.

1922./23. õppeaasta kujuneb õpilaste ise-
tegevuse alal enneolematult viljakaks. VII ja
VIII klasside Vaheline Ring muudetakse Kir-
jandus-teaduslikuks Ringiks, kuhu võivad kuu-
luda õpilased juba kolmest vanemast kesk-
kooli klassist. Kummalgi semestril antakse

Õpilasingide juhatajad 1931.-32 õppeaastal.

Istuvad pahemalt paremale; A. Hermann — nüttering, N. Hellat — tehniline ring, H. Israel —
spordiring, M. Sarv — karskusring. Seisavad: E. Kuus — kunstiring, M. Aavik —
filosoofiline ring, A. Otto — muusikaring, T. Kuus, — esperanto ring,
J. Adamson — kirjandusring.

kooles, eriti H. T. G. Ö. Karskusringiga, on
kuulutud E. N. Karskusliitu selle alguspäevist
pääle ning alati osa võet ta üritusist. Samuti
on esindajate kaudu osa võet mitmesuguseist
karskuskongresses kodu- ja naabermail. See-
juures pole kõigi nende aastate kestel kunagi
olnud märgata erilist kõikumist ringi töö in-
tensiivsuses või liikmete arvus, seda küll tänu
pr. Põllu ja teiste õpetajate-hooldajate kest-
vale toetusele ja ergutusele. Lõpuks olgu

välja number paljundet ajakirja „Haarakut“,
mille tasapinnani seni pole küündinud ükski
teine meie kooli õpilasajakirjust; edasi korral-
datakse lugemislaud mitmesuguste kodu- ja
välismaiste ajakirjadega, peetakte referaadi-
koosolekuid, auõhtuid kirjanikele jne. Eriti
intensiivseks kujuneb töö Ringi paariteistkümneliik-
melises intiimses alaharus — Lugemisrin-
gis, kus elavais vaidluis käsitletakse kirjan-
duslikke, filosoofilisi ja ilmavaatelisi prob-

leeme. Muide, on iseloomustav ja nähtavasti ajavaimust tingit, et tol ajal õpilasingkonnis võrdlemisi palju tegeletakse Nietzsche' ja Schopenhauer'iga ning põletakse nooruspessimismis ja kahtlulis.

Sama elevuse tähe all möödub ka järgmine õppeaasta, mil Ringi võivad kuuluda õpilased juba kõigist keskkooli klassesest. Kuigi ajakirja seekord välja ei anta, korraldatakse rohkesti elavaosavõtulisi referaadikoosolekuid, muuseas ka kunstiajaloo aineile. Ringi juures töötab silmapaistvate võimetega laulukoor ning Ringi 5. aastapäeva pühitsetakse ettekanterikka peoga. Lugemising — nüüd juba Intiimring — ja Spordiring jätkavad tegutsemist endises suunas. Teat kontaktis ollakse ka T. Koolinoorsoo Liiduga, kuna mõned me õpilasist selle tegevusest õige agaralt osa võtavad — nii lüüakse aktiivselt kaasa Liidu poolt me kooli ruumes korraldat ettekanneteõhtul.

Neile tegevusrohkeile ajule järgneb 1924. 1925. õppeaastal järsu reaktsioonina peaaegu täielik vaikus, kus häirimatult oma tööd jätkab vaid „Aita“.

1925./26. algab õpilasettevõtete reorganiseerimine — nüüd juba täiesti uuel alusel. Luuakse üldsihte taotlev Õpilasing, mille juures siis juba alaharudena töötaksid eriharustuslikud sektsioonid, ühtlasi piirduks ühingu liikmeskond jälle kolme vanema keskkooli klassi õpilastega. Uue organisatsiooni tegevus kõnesoleval ja sellele järgneval õppeaastal kujuneb päris keskmiselt intensiivseks; liikmeid on umbes 130 ümber, lugemislaud töötab, tegutsevad kirjandus-, näite-, majapidamis- ja karskusektsioonid (nii on siis seekord ka „Aita“ lähemasse kontakti astunud üldtegevusega), milliste vastu õpilasil küllaltki huvi leidub ning mis korraldavad peamiselt vastavasisulisi referaadikoosolekuid.

1925./1926. õppeaastal katsetavad „Aita“ ja kirjandusring koguni ühiste referaadiõhtutega, millistest osa võtab ka H. T. G. Õ. Karskuring, millega „Aita“ juba varemini on koos töötanud, hiljem loobutakse sest moodusest ja kumbki ring töötab jälle omaette.

Üldiselt pole huvituseta märkida, et ringide referaadikoosolekult on nüüd peaaegu täiesti kadunud paari aasta eest nii harrastet ilmavaatelised probleemid pluss Nietzsche ja Schopenhauer, seevastu aga enam esiplaanile nihkunud naisküsimus; näiteks toleaegeid kirjandusringis käsitlet teeme: „Sõda ja naine“, „Millist sporti peaks naine eelistama“ jne.

Liikmete arvult on suurim spordiring, mis jätkab tegevust endisis roopais. Märkida võiks, et 1926. aastal koolilt saad toetuse varal võimaldub ringile muretseda 6 paari suuski.

Õpilasingu üldkorraldusist oleks nimetamisväärses aastapäeva puhul peet pidu, kus näitering edukalt esineb Shakespeare'i „Suveöö unenäoga“. Ühing on E. Koolinoorsoo Liidu liige ning võtab oma esindajate kaudu osa noorsoo suvepidustusist Võrumaal.

1927./28. aastaga järgneb uus mõõnaperiood, mille põhjusi, nagu eelmise omi, võiks vahest osalt otsida nähus, et tegutsemise raskuspunkt tavaliselt kipub langema just ühele teat klassile, kes harilikult nooremaid küllalt kaasa ei tõmba ja kelle koolist lahkumisele seetõttu tegevuse algatajate ja juhtide pöud järgneb. Ehkki 1927. aasta novembris õpilasingu pääkoosolek kokku kutsutakse, valimised ära peetakse ja koguni tegevuskava välja töötatakse, ei jõuta kogu aasta kestel nähtavasti koosolekuist ja kavatsusist kaugeemale.

Uut elu toob Ühingusse juba järgmine, 1928./29. õppeaasta, tõenäoliselt tänu energilisele juhatusele. Ringid, välja arvatud vaheajal hingusele läinud majandusring, alustavad uue

hooga tegevust, eriti agaralt töötab kirjandus- ring, korraldades pääle hulgaliste referaadi- ja vaidluskoosolekute veel näidendite võistluse ja kaks laiaulatuslikumat maksulist õhtut, üks

aastapäevapeo, kaks kinoõhtut ja lugemislaua õpilasile ning annab välja kolm numbrit aja- kirja „Karuohakas“ umbes 150 eksemplaris, esimene number kirjutusmasinal paljundet,

V-da klassi valmistet akende dekoratsioon (transparent)
1930./31. õ.-a. lõppaktuseks.

Rousseau'le ja teine Schubert'ile pühendet, millised on kavalt võrdlemisi sisukad, kuid osavõtjate arvult mitte kõiki lootusi täitvad.

Näitering esineb näidenditega pidudel, spordiring muretseb juure spordiabinõusid ja korraldab pääle tavaliste volley-võistluste veel rütmikakursused prl. Borkmann'i juhatusel. Õpilasuühing tervikuna korraldab õnnestunud

teised juba trükit. Ühingu liikmete koguarv ulatub üle saja, üksikringel ligikaudu 80-ni.

1929./30. aastaga saabub järjekorraline tagasitõmbumine. Õhus tunduks nagu pisut tühimust, ringid, pääle „Aita“ ja spordiringi tegutsevad vaid veel nime järele. Ühtlasi näib õpilaste huvi mõningal määral siirduvat seni enam kõrvale jäet isetegevusvormile — kur-

suslikule tööle. Nii töötavad omaette, kuid siiski teatava intensiivsusega kirjandusringi korraldet soome keele kursus prl. Gerni juhatusel ja õpilaste eraalgatusel joonistamistunnid prl. Johanson'i juhatusel.

esimene tegevussemester möödub päämiselt ringide organiseerimise või reorganiseerimise ja nende tööle rakendamise tähe all (õieti ulatub see protsess veel käesolevassegi õppeaastasse).

Uute ringidena algavad tegevust: 1) muu-

Me direktriissi armsaim ajaviide vahetunnel.

On huvitav, et siiski võrdlemisi aktiivselt võetakse osa keskkoolide vahel korraldet „Mait Metsanurga õhtust“.

Samal ajal töötatakse kitsamais ringkonnis õpilasühingu uue laiaulatuslikuma põhikirja kallal, missugune kevadesemestriks valmib, pedagoogika-nõukogu kinnituse saavutab ning kooliaasta viimseil päevil ka õpilaste esinduse koosolekul vastu võetakse.

1930./31. õppeaasta esimene semester kuulub uue korralduse läbiviimise eeltöiks ja 1931. aasta jaanuaril algab tegevust juba Õpilasühing praegusel kujul. Olulisemaid uuendusi selles on esmajoones eranditult gümnaasiumi kõigi õpilaste automaatne kuulumine Ühingu ning uut laadi valimismoodus. Ühingu

sikaring, organiseerides laulukoori ning pidades vastavaid referaadikoosolekuid, 2) kunstiring, korraldades oma likmeile joonistamistunnid kunstnik V. Melnik'u juhatusel ning dekoreerides ruume pidude korral, 3) usuliseetilise ring, korraldades vastavaid referaadi- ja vaidlusõhtuid. Ühtlasi jätkavad tööd kirjandusring, andes seekord välja ühe numbri „Karuhakat“, Näitering, korraldades pääle muu veel uudsusena diktsioonikursused hr. Adra juhatusel, umbes 50 osavõtjaga, ning lõpuks spordiring ja „Aita“, mille tegevuses mingeid erilisi muudatusi ei esine.

Pääle selle töötab ajutiselt ka Õpilasühingu lugemislauad ning korraldatakse traditsiooniline aastapäeva-pidu.

Käesolevasse õppeaastasse puutuvast võiks praegu nimetada esperanto ringi ja tehnikaringi asutamist ning usulis-eetilise ringi ümbernimetamist filosoofiliseks ringiks, ühtlasi on märgata õpilaskonna küllaldast huvi õpilasühingu tegevuse vastu.

Seega lõpetaksime ülevaate me õpilaste senisest isetegevusest. Koostamisel aluseks olnud arhiivimaterjali puudulikkuse tõttu pole meil kahjuks võimaldunud tuua selgitavamaid arvulisi vahekordi; samuti on tulnud tülitada suuliste pärimistega mõningaid lugupeet vilist-

lasist, kelle lahke abi eest siinkohal olgu avaldet me otsesem tänu.

Nagu näeme, pole me õpilaskonnal, objektiivselt võetult, põhjust uhkustada eriliselt ühtlase ja intensiivse isetegevusega. Pigem on see alati kandnud võrdlemisi juhuslikku laadi ja allunud kergesti igasugustele tõstvatele või suruvatele mõjudele.

Ning on me endi kätes, kas õnnestub praegusel Õpilasühingul kujuneda võimsamaks ja püsivamaks kui ta eelkäijad, või sammume mõne aja pärast vastu uuele järjekorralisele mõõnaperioodile.

V. M. ja M. S.

Mure ja meeletu ei tunne unustust . . .

Ärgates päikeseküllasel hommikul
 valdab mind valu, kui midagi murduks mul
 hinges ma ihkaksin mitte veel ärgata.
 Oo, võiks veel uinuda,
 et mitte märgata,
 kuidas aeg roomab mu ümber kui madu,
 kuidas ruum pigistab, piinade sadu
 murede pilvest mu hinge sööb,
 kuidas mind teadmine maha lööb,
 teadmine, et on küll valgus, küll avarus,
 aga ei minule; mulle vaid hämarus,
 piinavad minutid, venivad tunnid,
 õieti toimid sa siis, kui end sunnid
 uinuma, uinuma. . .

Mina.

KANGEID KAASLASI.

III.

Kõigepealt — kannab prille, ümmarikke ja mustaraamilisi. Tõsisena tuletab vähe meele professorit või mõnd muud õpetatud hinge.

Õppeabinõude — õige sageli lihtsalt ka »abinõude« tooja.

Seisab täiesti oma kolleegi »tuhvli« all: kui saab Virvelt vopsu selga, teab, et vaja joosta ja tuua unustatud sirkel või kaart. Ja siis läheb alati maratonis . . .

gedaks — lubadustega. On ju lubaduski õilis, kui vaid jätta mainimata ta eel käiv tingimus: . . . . . kui mingil kohutaval klassitööpäeval vastav õpetaja puuduks, ... kui vaid juhtuks kooli piires midagi sensatsioonilist . . .

On mitmes suhtes haruldane isik.

Viimasel õppekäigul maateaduse alal nägi palju, millest tavalisel inimesel aimugi polnud. Juhtis suurima agarusega me tähelepanu tee

„Nüüd teeme ajalugu.“

On arvatavasti elukutseline, kuna on püsinud oma ametis juba nii kaua, et tööse-mestraid kokku arvates võib pea kirjuks minna.

Sõidul veoautoga Viljandisse ennustas kangeget pörutamist. Soovitas igaühel ettevaatu-seks enne reisi luud-liikmed nummerdada, et neid siis Mulgimaa pealinnas suuremate ras-kusteta õigesse asendisse võiks paigutada.

Hulga suuremate või vähemate vooruste seas omab haruldaselt helde südame: ala-tihti lubab anda sandile viis või kümme senti. Võib nii loopida enese rahast varsti päris la-

äares põldudel olevaile maisirõugele ja veel lopsakalt kasvavale riisile . . .

Sai tol korral külma tuule tõttu nohu ja seletas hiljem igale, et järgmisel käigul võt-vat ahju kaenlasse — siis kindlasti polevat vaja külma tunda . . .

Võib püstitada rekordi liikumisaegluses, kuna isegi koolist koju (!) taotseb kõndida kahekilomeetrilise tunni kiirusega.

Võib aga siiski mõnikord tänaval näidata üles ka erilist väledust.

Meenub juhtum tol ilusal veebruaripäeval, mil libistus kõiges omas suuruses rentslisse ning järgmisel hetkel aitamatult ja välkkiirelt jalule jõudis. See vist oli seletatav sellega, et oli juhus tol korral liikuda üpris väga ebatavalises seltskonnas. . . .

Teeb varsti abituuriumi — umbes kahe ja poole aasta pärast.

Tulevikumuusikana võiks ette helistada diplomaatilist karjääri, kuna omab selleks küllaltki eeldusi . . .

Vivv.

NATUKE ELUSTIILIST. *)

»Tõde on stiiliküsimus«, on öelnud O. Wilde. See on õige.

Pole ühtegi kõrgeltarenenud vaimu ega peenenenud hinge, kellel puuduks arenenud väljendusvorm. Pole teadlast, kes mõtleks

areneb vaimu ja hinge harimisega, need aga kujundavad inimest: tema kultuurilised nõuded suurenevad, psüühika komplitseerub, isiksus muutub kindlailmeliseks, distsiplineerituks, ennast ja ümbrust valdavaks, liha alistub vai-

Kui keelati ära grêpe-georgette ja samet . . .

eksaktselt, aga väljenduks rahva keeles, ega kunstnikku, kelle inspiratsioon avalduks sildimaalija tehnika ja maitsega. Väljenduse vorm

*) Toimetns avaldab Viator'i kirjutise sõnavõtu korras.

mule. Vastavalt kujuneb ka endaväljendus teadlikuks, ilmestatuks, ohjeldatuks, sisimat kajastavaks, omapärast vormitud elustiiliks. Stiil kujuneb, kuid ta on ka kujundatav. Nii

toimub see üksikisiku juures. Et inimene elab aga ühiskondlikult, siis kujuneb ka eriline ühis- ja seltskondlik elustiil. Mida enam välja) kujunenud ja harmoonilisem on ühiskond, seda selgem ja avaldusekam on ka tema üldine elustiil.

Me võime selles suhtes kadestada inglasi, prantslasi, sakslasi ja teisi rahvusi, keda igaüks väheseigi vaatluse järele juba käitumise põhjal võib üksteisest eraldada.

juures, tõusiklus majandustegelaste ringis j. m. juhulikud nähud! Meie oleme alles kasvamatud, me peame veel ennast ise harima.

Sääraste asjaolude mõistmist tahaksime oodata kõigepealt kasvavalt noorsoolt, kes eluküsimustesse suhtub seisukohalt: »nagu peaks olema«. Olgu muuseas tähendatud, et kui E. N. K. S. Tütarl. Gümni õpilaskond seni on 25 a. kestel valdavalt tegutsenud eesti rahvusliku ja riikliku vormilise iseseisvuse

»Kuidas šeda mõišta?«

Meie endiga on lugu selle poolest halb. Eesti ühiskond on seevõrra noor, traditsioonivaene ja mitmesuguste ajalt ja iseloomult erinevate voolude mõjutatud (kõikide noorte riikide ühiskondade paha viga), et meil pole veel kindlailmelist üldist elustiili. Meie pole veel püüdnud mediteerinud ega oma olemuse üle sügavamalt järele mõtelnud, me pole ennast veel täielikult leidnud, me kindlailmelisem eestiline ühiskondlik elusuhtumine on alles kujunemas ja me vaimsed ehitised on veel liival. Meie töö on veel suurel määral asjaajamislik jooksev töö, kiviladumine valmivasse ehitisse. Meie ühiskondlik ja isikudistsipliin jätab veel väga palju soovida. Kõigepealt on isiku ja ühiskonna, resp. seltskonna suhe põhjalikumalt veel selgitamata. Keegi ei peaks arvama, nagu oleksid vekslivõltsimised paari meie kirjaniku poolt, erakondlikkus ja jõhker kildkondlikkus poliitikute

ja üheväärsuse püüdega, siis nüüd tema naisõpilased — see on ka kõigepealt naiste asi — sihiks seaksid eesti elustiili arendamise, hoolitsemise selle sisukuse ja õilistumise eest.

Nüüd lubage teile näidata mõnda, mis hea stiiliga ei sobi — ma ei tee seda stiilipuudusest, vaid meelega. Vaadake, tütarlapsed, teil keelatakse kanda peol õhtuülikonnalõikega kleiti ja ei lubata, et see oleks kallist siidist või sametist. Teie meel on sellest võib olla paha, aga uskuge, hea stiil see tõesti ei ole, kui õpilane käitub nagu suurilmadaam ja riietub sellekohaselt. See ei ole kokkukõlas ka väärtusliku noorsoo ideoloogiaga. Ikka kallima ja moodsama lõikega ülikonnaga edvistamine on, lubage öelda, tõusiklik. Sellega ei ole öeldud, nagu peaks kalleid ja ülimumoosaid ülikondi hülgamma, seda just mitte (tarvis neid küll ei ole!), aga säärase ülikonna kandmine, et ta oleks

tõesti ilus, vajab arenenud, teadlikku ja distsiplineeritud daamilisust, mida, andke andeks, teie aastates ja teie seltskondliku seisu juures veel ei ole. Lihtsus ja aastatepärusus välises esinemises on kõige meeldivamad. Allakirjutanu, kes ise kuulub »vanema noorpõlve« hulka, mäletab oma õpiajast õpilasõhtuid, koolijubeleid ja aktusi, kus parema seltskonna tütreid viibisid täiesti harilikus koolikleidis ja olid seejuures ilusad ja hurmavad.

Teie siid ja moodne lõige võivad peol mõjuda nii, et teievanused kavalerid ei julge teid tantsima paluda! . . .

Teine näide, mis allakirjutanut on sundinud tihti muigama. Ühes tütarl. gümnaasiumis on noor õpetaja. Vanemate kl. õpilased on šokeeritud, et mainitud õpetaja nende ees kübarat ei kergita. Olevat kuuldavasti otustatud seda õpetajat mitte ühelgi tingimusel

esimesena teretada ja keelust üleastujaid noomitavat ägedasti. On aga teada, et protesteerijad on tolle kooliõpetaja õpilased I ja II kl. saadik! Neis klassides olles ei tulnud neil kunagi pähe teda mitte teretada.

Tema on neid kohelnud kui õpilasi ja tüdrukud on teda varem kui õpetajat pidanud autoriteediks, ta on neist ka tublisti vanem. Kombe kohaselt (ja õpilase traditsiooni kohaselt) tervitab iga õpilane õpetajat enne, nüüd aga sunnib tüdrukute ärkav iseteadvus, mis head stiili ei tunne, ja nähtuste hindamine ainult omalt seisukohalt nõudma järelleandmist poolelt, kes seda mitte ei pea tegema. See õpetaja ei tervita õpilasi esimesena stiili pärast, õppigu tüdrukud seda! Esimesena tervitamine võib sündida alles siis, kui mõlemad pooled on vabad õpetaja-õpilase vahekorras.

Viator.

Toimetused: hra E. Schönberg, õpilased A. Hermann, E. Kuus, M. Lüüs, S. Normann, M. Sarv, E. Suubi.

